

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 18Pc/49/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220203003
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Dobříková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4220203003.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Evou Dobříkovou v konaní o návrhu maloletého P. L., G.. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného pri podaní návrhu otcom P. L. a v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva maloletým dieťaťom, dieťa matky A. L., G.. XX.X.XXXX, trvale bytom K. C. XXX a P. L., G.. X.X.XXXX, trvale bytom U. V. O. XX, C., ktorému svedčí otcovstvo, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o. so sídlom Pohraničná 4, Komárno, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Maloletý doručil súdu 16.7.2020 návrh na vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva, pretože obom rodičom dieťaťa uplynula zákonná lehota na zapretie otcovstva, pričom matrikový otec nie je biologickým otcom maloletého, čo potvrdila aj matka maloletého.

2. Matrikový otec žiadal návrhu vyhovieť, pretože nemôže byť záujmom maloletého dieťaťa, aby mal len matrikového otca, ktorý nie je jeho biologickým otcom, o dieťa sa nikdy nezaujímal, ani ho nevidel, nie je medzi nimi žiadny citový vzťah, len tá skutočnosť, že matrikový otec je povinný platiť výživné. Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť, pretože otec od narodenia mohol vedieť, že nie je biologickým otcom dieťaťa, a napriek tomu nevyužil možnosť zaprieť otcovstvo v zákonnej lehote.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa nasledujúcimi písomnosťami: návrh, správa ÚPSVaR Komárno zo šetrenia pomerov zo dňa 10.9.2020, trestný rozkaz Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/48/2020-219 zo dňa 29.7.2020, uznesenie č. ČVS: ORP - 723/1 - VYS-KN-2019 DT o trestnom stíhaní zo dňa 23.4.2020, uznesenie č. ČVS: ORP-325/HU-KN-2014 zo dňa 4.12.2014 o zastavení trestného stíhania, obsah pripojené spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P/40/2013 a pripojeného spisu sp. zn. 9P/303/2013 a zistil nasledovné skutočnosti:

4. Maloletý P. L., G.. X.X.XXXX sa narodil v manželstve rodičov, ktorí uzavreli manželstvo 6.10.2007. Domnienka otcovstva teda svedčila manželovi matky maloletého. Manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P 40/2013 - 44 zo dňa 24.6.2013, právoplatným 9.7.2013. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima. V rozvodovom konaní rodičia maloletého vyjadrili, že otcom maloletého nie je matrikový otec. Po uzatvorení manželstva prestali spolu s manželom žiť po niekoľkých mesiacoch. Obaja vyjadrili v rámci rozvodového konania záujem zaprieť otcovstvo k maloletému, pričom o tejto možnosti boli aj súdom poučení. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo,

že matrikový otec podal v mene maloletého návrh na pripustenie zapretia otcovstva, pretože matka dieťaťa podala trestné oznámenie pre neplatenie výživného zo strany otca a otec bol aj za trestný čin zanedbania povinnej výživy odsúdený. Matrikový otec maloletého bol trestne stíhaný za zanedbanie povinnej výživy prvýkrát v roku 2014, kedy bolo trestné stíhanie zastavené, pretože otec zaplatil zameškané výživné. Podľa Trestného rozkazu sp. zn. 3T/48/2020-219 zo dňa 29.7.2020 bol matrikový otec dieťaťa odsúdený na trest povinnej práce v trvaní 250 hodín a bolo mu súčasne uložené zaplatiť zameškané výživné. Otec v uznesení o vznesení obvinenia v roku 2020 uviedol, že nie je biologický otec a nevedel, že musí aj napriek tomu na maloletého platiť súdom určené výživné. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že po narodení maloletého sa o neho matrikový otec nezaujímal, nestýkal sa s ním. Matka maloletého nadviazala vzťah po odchode od manžela - matrikového otca. S tým mužom však nežila v spoločnej domácnosti. Podľa vyjadrenia matky on bol biologickým otcom maloletého P.. Matka nevedela uviesť oficiálne meno biologického otca dieťaťa. Vedela len jeho rómske meno G. a že býval v Komárne. Domnelý biologický otec vedel, že sa maloletý narodil, ale keďže mal ženu a deti o maloletého nezaujímal. Stretol sa s maloletým párkrát, keď mal maloletý dva roky. Biologický otec dieťaťa podľa vyjadrenia matky zomrel asi pred štyrmi rokmi. Matka matrikovému otcovi P. L. dlhodobo hovorila, aby išli riešiť zapretie otcovstva, ale matrikový otec opakovane odmietal čokoľvek vybaviť.

5. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

6. Podľa § 86 ods. 1 Zákona o rodine, manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

7. Podľa § 88 ods. 2 Zákona o rodine, aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa používajú primerane.

8. Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

9. Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine, Ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

10. Súd v danej veci konania o vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva napriek tomu, že podľa § 108 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku je účastníkom konania len dieťa, konal aj s rodičmi ako účastníkmi konania, a to v záujme rozumného usporiadania vzťahov s prihliadnutím na zistenie a zabezpečenie najlepšieho záujmu dieťaťa. Rodičia dieťaťa sú jeho zákonní zástupcovia a na posúdenie skutočnosti, či je pripustenie zapretia otcovstva dieťaťom v záujme dieťaťa alebo nie, je nevyhnutné vyslúchnuť aj priamo rodičov od ktorých vyjadrení a postojov je toto posúdenie bezprostredne závislé a dotýka sa aj ich práv a povinností.

11. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že u maloletého dieťaťa nie je v záujme vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva. Návrh na vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva môže podať len maloletý. V danom prípade súd posúdil, že návrh podal maloletý v zastúpení pri podaní návrhu zákonným zástupcom otcom maloletého. Maloletý nemusí byť ešte pri podaní návrhu zastúpený kolíznym opatrovníkom. Žiaden z rodičov však nemôže maloleté dieťa v samotnom priebehu konania zastupovať pre kolíziu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, a preto v konaní maloletého zastupoval kolízny opatrovník ustanovený súdom (Uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 320/09-9). V konaní o prípustnosti zapretia otcovstva je potrebné skúmať, či rodičom dieťaťa uplynula lehota ustanovená na zapretie otcovstva a či je zapretie otcovstva v záujme dieťaťa. Otcovstvo k maloletému dieťaťu v tomto prípade svedčí manželovi matky, pretože maloletý sa narodil v manželstve rodičov. Zákonná lehota na zapretie otcovstva uplynula obom rodičom, pretože matka mohla podať návrh na zapretie otcovstva do troch rokov od narodenia maloletého a matrikový otec do troch rokov od kedy sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich otcovstvo. Matrikový otec maloletého minimálne v čase

rozvodu v roku 2013 vedel, resp. mal pochybnosť, že je otcom dieťaťa. S matkou dieťaťa pritom nežil od roku 2008. Na to, aby súd mohol vysloviť pripustenie zapretia otcovstva a tým umožniť, aby maloleté dieťa mohlo následne podať návrh na zapretie otcovstva musia byť splnené dve podmienky, a to, že rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva a je to v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na to, že obaja rodičia zmeškali lehotu na zapretie otcovstva, súd prioritne musí skúmať záujem dieťaťa na zapretí otcovstva. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matrikový otec dieťaťa mohol mať v zákonnej lehote na zapretie otcovstva minimálne pochybnosť o tom, či je otcom maloletého dieťaťa. Súd poukazuje v danom prípade na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/130/2017 zo dňa 29.5.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/263/2016 zo dňa 26. 01. 2017, ktoré sa zaoberá prípustnosťou zapretia otcovstva a tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (hlavne rozhodnutie vo veci č. 39277/06 - Kňákal proti Českej republike) z ktorých vyplýva, že aj Európsky súd pre ľudské práva posudzuje odlišne prípady vedomého založenia vzťahu otca a dieťaťa alebo nepopretia otcovstva matrikovým otcom v zákonom ustanovenej zapieracej lehote napriek vedomosti, či len pochybnosti matrikového otca, že je biologickým otcom dieťaťa a také prípady, keď právny - matrikový otec svoje otcovstvo popiera až po uplynutí zapieracej lehoty, počas plynutia ktorej však nemal vedomosť, pochybnosť o tom, že nie je biologickým otcom dieťaťa. V danom prípade matrikový otec napriek pochybnosti o svojom otcovstve začal zapierať svoje otcovstvo aktívne až teraz, keď má maloletý 11 rokov a to potom, čo matka maloletého na neho podala v roku 2020 trestné oznámenie pre neplatenie výživného. Dokonca trestné konanie z tohto dôvodu sa viedlo voči otcovi aj v roku 2014, kedy zameškané výživné zaplatil. Matrikový otec nechal plynúť rodičovský vzťah založený domnienkou otcovstva manžela matky. Vedome nechal založený stav, z ktorého mu vyplývali a naďalej plynú rodičovské práva a povinnosti. Zapísaním matrikového otca do rodného listu vznikol a bol budovaný u dieťaťa sociálny status aj keď matrikový otec sa o maloletého nezaujíma, nestýka sa s ním, nevychováva ho. Vzťah otec a maloletý bol a je obmedzený len na povinnosť plniť výživné zo strany matrikového otca. Aj keď je obsahom jeho povinností len plnenie vyživovacej povinnosti, je to v záujme maloletého dieťaťa. Zapretie otcovstva by nevedlo k zmene stavu v živote maloletého v pozitívnom smere. V záujme maloletého nie je zapretie otcovstva aj z dôvodu, že neexistuje žiadny iný muž, ktorý by mohol byť biologickým otcom dieťaťa, ktorý by mal k dieťaťu väzbu, dieťa vychovával, vyživoval a ktorý by mohol nastúpiť na miesto matrikového otca maloletého v rodnom liste dieťaťa. Matkou označený údajný biologický otec sa o maloletého nestaral, nezaujímal a už ani nežije. Vzhľadom na uvedené skutočnosti v konaní nebol preukázaný záujem dieťaťa na tom, aby bolo zapreté otcovstvo a súd návrh maloletého zamietol.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na Okresný súd Komárno v lehote 15 dní od doručenia rozsudku. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.